

Seksuaaliseen häirintään painottuva häirintäyhdyshenkilö- toiminta

Taustaa:

- 2017 alkoi #metoo kampanja, joka nosti seksuaalisen häirinnän näkyväksi
- Yhdenvertaisuuslaki, tasa-arvolaki, rikoslaki jne.
- Herätys => Tarve => Toimintaa
- Tapahtumajärjestäjät korostavat kokonaisturvallisuutta ja juhlijoiden hyvinvointia = tarve häirintäyhdyshenkilöille ilmeinen
- SPR:n pilotointi toiminnalle Ilosaaressa 2019, pilotointi koulutukselle 2023

Muun muassa @punkstoo ja @metaltoo -Instagram-tilien kautta viime päivinä esille nousseet järkyttävät kertomukset ja kokemukset osoittavat, että musiikkialalla on vielä paljon petrattavaa mitä turvallisiin ja syrjinnästä sekä häirinnästä vapaisiin tapahtumiin ja tiloihin tulee. Niiden toteutuminen on meidän kaikkien vastuulla.

SPR:n seksuaalisen häirinnän yhdyshenkilötoiminta, tavoitteet:

- Tukee seksuaalista häirintää tai väkivaltaa kohdanneita
 - Henkinen tuki
 - Traumatisoitumisen ehkäisy
 - Rikosprosessissa auttaminen
 - Seri-tutkimukseen ohjaus
- Luo turvallisen tilan ilmapiiriä
- Ehkäisee seksuaalista häirintää / väkivaltaa
- => laajennus häirintäyhdyshenkilöksi

Seksuaalisen häirinnän yhdyshenkilökoulutus

Pohjaksi [henkisen tuen peruskurssi](#)

Webinaarit:

- Klo 17.30-20.30: yhteiskunnan normit, häirintäyhdyshenkilötoiminta, rikosprosessi
- Klo 17.30-20.30: rasistinen häirintä, traumatyö ja seri-tutkimukset

Lähipäivä n. klo 9-16:

turvallisen tilan luominen, kohtaaminen, hermoston rauhoittaminen

Toiminta

- Joko tilaaja toivoo tai tilaajalle suositellaan...
- Osaston kouluttama häirintäyhdyshenkilö
- Häirintäyhdyshenkilö Hupsiksesta häirintäyhdyshenkilö ryhmästä
- Kustannus 10,- / h tilaajalle tai osana päivystyskokonaisuutta
- Yhdyshenkilö saa ohjeet festarikoordinaattorilta ja mahdolliset lainatarvikkeet
- STEAn tukemaa toimintaa

Seksuaalinen häirintä

Jenni Soltin 18.5.2024

Kohtaamisesta

- Oletukset ja stereotypiat voivat viedä pahasti harhaan
- Jokainen yksilö ja jokainen tilanne on kohdattava yksilöllisesti
- Seksuaalinen tai sukupuolinen määrittely ei rajaa henkilöitä minkään rikostyyppin ulkopuolelle mutta ei myöskään rajaa heitä vain tiettyjen rikosten uhreiksi
- Anna palautetta siitä, että on rohkeasti kertonut kokemuksestaan ja ottanut apua vastaan.
- On tärkeää painottaa, ettei rikos ole koskaan uhrin syy, sillä tekijällä on aina vastuu teostaan.
- Asiakkaalle voi kertoa, ettei tarvitse tietää mikä rikosnimike olisi kyseessä, sillä poliisi mahdollisesti selvittää asiaa myöhemmin
- On hyvä painottaa, että kaikenlainen oireilu on normaalia rikoskokemuksen jälkeen.
- Asiakkaalle tulee antaa tietoa esimerkiksi rikosprosessista ja oireilusta sekä tahoista mistä voi hakea apua.
- Jos kyseessä on seksuaali- tai väkivaltarikos, niin alaikäisen kanssa ei saisi puhua tapahtuneesta rikoksesta ennen poliisin kuulemista.
- Asiakas ei välttämättä halua puhua tapahtuneesta, joten pitää antaa aikaa ja on hyvä muistaa, että kaikkea ei tarvitsekaan tietää.
- Käytä avoimia kysymyksiä, että vahingossakaan johdattele keskustelua ja annat uhrin itse kertoa tapahtuneesta omin sanoin

Turvallisen tilan luominen

- Aina mahdollisuus poistua, kummallakin
- Mahdollisuuksien mukaan mukava asento
- Huomio yksityisyys
- Syötävää/juotavaa tarjolle kiinteälle pisteelle
- Jotain mihin piiloutua esim. viltti tai tyyny minkä ottaa syliin kiinteällä pisteellä
- Varmista, että asiakas näkee ympäristön eikä yllätetä takaapäin
- Fyysistä koskemattomuutta ei rikota ilman lupaa
- Asiakkaalla mahdollisuus olla vastaamatta ilman häpeää tai painostuksen tunnetta
- Anna tilaa hiljaisuudelle

Jatkohoitoon ohjaus

- Rikoksen uhrille koituu usein psyykkisiä, sosiaalisia, fyysisiä ja taloudellisia seurauksia. Joillekin ihmisille rikoskokemus aiheuttaa pientä harmia, toisille se on hyvinkin järkyttävä traumaattiseen kriisiin johtava kokemus.
- Tutkimusten mukaan moni rikoksen uhri, hänen läheisensä ja rikosasiain todistaja hyötyy oman sosiaalisen verkoston ulkopuolisesta asiantuntija-avusta. He tarvitsevat usein tukea ja yksityiskohtaisia vastauksia moniin kysymyksiin. Useimmiten he eivät tiedä, mitä heidän edes pitäisi tietää tai millaisesta avusta heille voisi olla hyötyä.
- Auttajan tehtävä on kärsivällisesti tukea uhria puhumaan ja etenemään selviytymisprosessissaan. On erittäin tärkeää ohjata uhri sellaiseen apuun, jossa hän voi läpikäydä näitä tunteitaan. Traumaattisesta kokemuksesta johtuen uhrin kyky ajatella ja toimia järkevästi voi heikentyä, jolloin annetun tiedon ymmärtäminen vaikeutuu. Toimintaohjeet saattavat unohtua tai ne muistetaan väärin.

- Käyttäytyminenkään ei ole aina oman edun mukaista. Esimerkiksi seksuaalisen väkivallan uhri saattaa käydä suihkussa välittömästi, vaikka olisi kuullut, että peseytymistä tulisi välttää ennen lääkärin tutkimusta.
- Uhrin selviytymisen kannalta on tärkeää, että hänet kohtaavilla viranomaisilla ja muilla auttajilla on riittävästi tietoa ja ymmärrystä rikoksen uhriksi joutumisen seurauksista ja vaikutuksista. **Auttajan näkemys rikoksen vakavuudesta tai uhrin voinnista ei saa vaikuttaa avun tarjoamiseen.** Uhrille tulisi aina tarjota jatkoapua.

Yleiset kriisipalvelut

Kaikilla kunnilla on omat sosiaali- ja kriisipäivystykset 24/7 akuutteihin tilanteisiin

- Ensiapuasemat
- Seritukikeskus
- Terveyskeskus
 - Psyk.sairaanhoitajat
- Opiskelijaterveyshuolto
- Työterveys
- Kouluterveydenhoitaja/kuraattori
- Sosiaalipäivystys
- Mieli ry:n kriisikeskuksia on ympäri Suomea
- [Valtakunnallinen Kriisipuhelin](#), [Seurakuntien palveleva puhelin](#), englannin- ja arabiankielinen kriisipuhelin
- Auttava puhelin
- Kriisipuhelin
- Seurakunnat
- Nollalinja
- Rikosuhripäivystys (puhelin ja chat)
- Tukinainen

Rikosprosessi

Mitä voi tulla vastaan

Lähisuhdeväkivalta

- Lähisuhdeväkivallalle ei ole omaa rikosnimikettä, vaan kokonaisuus koostuu erillisistä rikosnimikkeistä. Esim. laiton uhkaus: myös epäsuorat uhkaukset asiakkaan terveyteen ja henkeen kannattaa saattaa poliisille tiedoksi. Myös intiimikuvien jakaminen netissä ilman lupaa on rikos ja voi esiintyä osana lähisuhdeväkivaltaa ja erityisesti erotilanteissa.
- Useat nimikkeet ovat virallisen syytteenalaisia rikoksia eli poliisi voi tutkia tapauksia uhrin tahtomatta.

Lähisuhdeväkivalta nimikkeitä:

- Henkirikos (virallisen syytteen alainen rikos)
 - Tappo
 - Murha
 - surma
- Fyysinen väkivalta (virallisen syytteen alainen rikos)
 - Lievä pahoinpitely
 - Pahoinpitely
 - törkeä pahoinpitely
- Henkinen väkivalta (asianomistaja rikos)
 - Laiton uhkaus
 - väkivallalla uhkaaminen
 - Kunnianloukkaus
 - kotirauhan rikkominen
- Digitaalinen väkivalta ja vaino
 - Vaino (virallisen syytteen alainen rikos)

Häirintä sosiaalisessa mediassa

Yleisimpiä somehäirinnän muotoja ovat ahdistelu, yksityisten tietojen tai valheiden levittäminen, haukkuminen, seksuaalinen häirintä, uhkailu ja vainoaminen sekä identiteettivarkaudet.

Sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa häirintää tutkitaan useimmiten kunnianloukkauksena, laittomana uhkauksena tai yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisenä. Lisäksi mahdollisia rikosnimikkeitä ovat identiteettivarkaus ja viestintärauhan rikkominen.

Pitkään jatkunut uhkailu ja häirintä voi olla myös vainoamista, jos toiminta aiheuttaa kohteessaan pelkoa tai ahdistusta. Tyypillisesti edellä mainituista rikoksista seuraa sakkorangaistus.

Häirinnästä kannattaa tehdä rikosilmoitus matalalla kynnyksellä, vaikka aina kyseessä ei kuitenkaan ole rikos. Ohjataan säilyttämään todisteet rikosilmoitusta varten.

Seksuaalirikokset

Yleistä seksuaalirikosten tilastoista

- Uuden rikoslain mukaisia raiskauksia tuli tietoon 436 (tammi-maaliskuu -24). Seksuaalisesta ahdistelusta tehtiin 255 ilmoitusta (82 tapahtui internetissä). Seksuaalisen kuvan luvattomasti levittämisestä 23 ilmoitusta (21 tapahtunut internetissä)
- Ilmoitettujen seksuaalirikosten määrä kasvoi 22% tammi-maaliskuu 2024
 - (stat.fi)
- Vain noin 10-20% ilmoituksista johtaa syytteeseen.
- Syyttämättäjättämispäätös useimmiten näytön puutteen perusteella.
- Poliisin tietoon tulleista raiskauksista noin 75%:ssa tekijä on uhrille tuttu ja noin 13% on tapahtunut parisuhteessa.
- Tuomioista alle 20% ehdottomia vankeusrangaistuksia.

Uuden lain myötä tuomiot kasvaneet sekä hieman ankaroituneet

Rikosnimikkeitä seksuaalirikoksista

- Raiskaus
- Törkeä raiskaus
- Seksuaalinen kajoaminen
- Seksuaalinen ahdistelu
- Seksuaalinen hyväksikäyttö
- Seksuaalinen kajoaminen lapseen
- Lapsenraiskaus, törkeä lapsen raiskaus
- Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö
- Seksikaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäyttö
- Seksuaalipalvelujen ostaminen nuorelta
- Paritus
- Törkeä paritus
- Seksuaalisen kuvan luvaton levittäminen
- **Myös yritys on rangaistava.**

Seksuaalinen väkivalta

- Rikoslain muutos koskien seksuaalirikoksia 1.1.2023
- Uusi laki koskee rikoksia, jotka ovat tapahtuneet muutoksen jälkeen
 - Aiemmin raiskauksen määrittelyssä painottui se, oliko teossa käytetty väkivaltaa tai uhkausta tai oliko uhri ollut erityisessä heikkoudentilassa. Uudessa laissa on keskeistä rikoksen uhrin oma tahto (suostumus). Uusi laki huomioi uhrin seksuaalisen itsemääräämisoikeuden paremmin
 - Seksuaalinen kajoaminen koskee muita seksuaalisia tekoja kuin sukupuoliyhteyttä – koskettelu seksuaalisesti merkityksellisiin ruumiinosiin, toisen saaminen katsomaan seksuaalista kanssakäymistä
 - Seksuaalista kajoamista voi olla myös toisen henkilön sukuelinten tai sukupuoliyhteyden kuvaaminen.

Syyteoikeus yleisesti

- Tarkoittaa oikeutta vaatia rangaistusta tuomioistuimessa, pääsääntöisesti syyteoikeus kuuluu syyttäjille
- Vanheneminen riippuu, kuinka ankara enimmäisrangaistus on määritelty laissa
 - Esim. lapsenraiskaus ja törkeä kajoaminen lapseen, vanhenemisaika 20vuotta
- Pääsääntöisesti alkaa kulua rikoksen tekopäivästä
 - Lapsenraiskaus, törkeä lapsenraiskaus, seksuaalinen kajoaminen lapseen, törkeä seksuaalinen kajoaminen lapseen ja lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö. Syyteoikeus vanhentuu AIKAISINTAAN, kun asianomistaja täyttää 28vuotta.
 - Sama vanhenemisaika koskee myös tilanteita, **jossa alle 18 vuotta** nuorempaan henkilöön kohdistunutta raiskausta, törkeää raiskausta, seksuaalista kajoamista, törkeää seksuaalista kajoamista, seksuaalista hyväksikäyttöä, paritusta, törkeää paritusta, ihmiskauppaa ja törkeää ihmiskauppaa.
- **Seksuaalirikosten vanhenemisajat pitkiä, kannusta aina puhumaan poliisille tai asianajajalle**

Määritelmät

- *Sukupuoliyhteydellä* tarkoitetaan tässä laissa sukuelimellä tehtävää taikka sukuelimeen tai peräaukkoon kohdistuvaa seksuaalista tunkeutumista toisen kehoon, toisen sukuelimen ottamista omaan kehoon taikka toisen sukuelimen tai peräaukon koskettelu sukuelimellä tai suulla.
- *Seksuaalisella teolla* tarkoitetaan tässä laissa sellaista tekoa, joka tekijä ja kohteena oleva henkilö sekä teko-olosuhteet huomioon ottaen on seksuaalisesti olennainen.

Syyteoikeus

- Syyttäjä ei saa nostaa syytettä kahdeksantoista vuotta täyttäneeseen henkilöön kohdistuneesta seksuaalisesta ahdistelusta tai seksuaalisen kuvan luvattomasta levittämisestä, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi taikka ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.
 - Esim. sama tekijä ahdistellut useita henkilöitä

Raiskaus

- Joka on **sukupuoliyhteydessä** sellaisen henkilön kanssa, joka ei osallistu siihen vapaaehtoisesti, on tuomittava *raiskauksesta* vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi.
- Henkilön osallistumista sukupuoliyhteyteen ei ole pidettävä vapaaehtoisena, jos:
 - 1) hän ei ole sanallisesti, käytöksellään tai muulla tavalla ilmaissut osallistuvansa siihen vapaaehtoisesti;
 - 2) hänet on pakotettu sukupuoliyhteyteen käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai uhkauksella; tai
 - 3) hän ei ole voinut muodostaa tai ilmaista tahtoaan tiedottomuutensa, sairautensa, vammaisuutensa, pelkotilansa, voimakkaan päihtymistilansa, heikentyneen tajunnantilansa, tilanteen äkillisyyden, erityisen valta-aseman vakavan väärinkäytön tai muun näihin rinnastettavan syyn vuoksi.
- Yritys on rangaistava.

Törkeä raiskaus

- Jos raiskauksessa
- 1) käytetään tai uhataan käyttää vakavaa henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai aiheutetaan toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,
- 2) rikoksen tekee useampi kuin yksi henkilö,
- 3) rikoksella aiheutetaan erityisen tuntuva henkistä tai ruumiillista kärsimystä,
- 4) rikos tehdään erityisen raa'alla, julmalla tai nöyryyttävällä tavalla tai
- 5) kohteena on kahdeksaatoista vuotta nuorempi lapsi
- ja raiskaus on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä raiskauksesta* vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.
- Yritys on rangaistava.

Seksuaalinen kajoaminen

- Joka koskettelemalla tai muulla tavoin tekee muun kuin 1 §:ssä tarkoitetun seksuaalisen teon sellaiselle henkilölle, joka ei osallistu siihen vapaaehtoisesti, tai saa tämän ryhtymään sellaiseen tekoon, ja teko olennaisesti loukkaa tämän seksuaalista itsemääräämisoikeutta, on tuomittava *seksuaalisesta kajoamisesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.
- Henkilön osallistumista seksuaaliseen tekoon ei ole pidettävä vapaaehtoisena, jos:
 - 1) hän ei ole sanallisesti, käytöksellään tai muulla tavalla ilmaissut osallistuvansa siihen vapaaehtoisesti;
 - 2) hänet on pakotettu seksuaaliseen tekoon käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai uhkauksella; tai
 - 3) hän ei ole voinut muodostaa tai ilmaista tahtoaan tiedottomuutensa, sairautensa, vammaisuutensa, pelkotilansa, voimakkaan päihtymistilansa, heikentyneen tajunnantilansa, tilanteen äkillisyyden, erityisen valta-aseman vakavan väärinkäytön tai muun näihin rinnastettavan syyn vuoksi.
- Yritys on rangaistava.

Törkeä seksuaalinen kajoaminen

- Jos seksuaalisessa kajoamisessa
- 1) käytetään tai uhataan käyttää vakavaa henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa,
- 2) rikoksentekijöiden lukumäärän tai muun syyn vuoksi rikoksella aiheutetaan erityisen tuntuva henkistä tai ruumiillista kärsimystä tai se tehdään erityisen nöyryyttävällä tavalla tai
- 3) kohteena on kahdeksaatoista vuotta nuorempi lapsi
- ja seksuaalinen kajoaminen on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä seksuaalisesta kajoamisesta* vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi.
- Yritys on rangaistava.

Seksuaalinen hyväksikäyttö

- Joka asemaansa hyväksikäyttäen saa osallistumaan sukupuoliyhteyteen tai ryhtymään muuhun seksuaalista itsemääräämisoikeutta olennaisesti loukkaavaan seksuaaliseen tekoon
- 1) kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön, joka on koulussa, laitoksessa, työsuhteessa tai vapaa-ajan toiminnassa hänen määräysvaltansa tai valvontansa alainen taikka muussa niihin rinnastettavassa alisteisessa suhteessa häneen,
- 2) kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön, jonka kyky itsenäisesti päättää seksuaalisesta käyttäytymisestään on hänen kypsyttömyytensä sekä osapuolten ikäeron vuoksi olennaisesti heikompi kuin tekijällä,
- 3) henkilön, joka on hoidettavana sairaalassa tai muussa laitoksessa ja jonka mahdollisuus muodostaa tai ilmaista tahtoaan on sairauden, vammaisuuden tai muun heikkoudentilan vuoksi heikentynyt, tai
- 4) henkilön, jonka mahdollisuus muodostaa tai ilmaista tahtoaan on heikentynyt toisen henkilön erityisen valta-aseman väärinkäytön vuoksi,
- on tuomittava, jollei teosta muualla tässä luvussa säädetä yhtä ankaraa tai ankarampaa rangaistusta, *seksuaalisesta hyväksikäytöstä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.
- Yritys on rangaistava.

Seksuaalinen ahdistelu

- Joka
- 1) koskettelemalla tai
- 2) kosketteluun voimakkuutensa tai toistuvuutensa vuoksi vakavuudeltaan rinnastettavalla tavalla **sanallisesti, lähettämällä tai esittämällä viestin tai kuvan**, ottamalla kuvan tai itseään paljastamalla, taikka muulla vastaavalla tavalla
- tekee toiselle seksuaalisen teon, joka on omiaan loukkaamaan tämän seksuaalista itsemääräämisoikeutta, on tuomittava, jollei teosta muualla tässä luvussa säädetä rangaistusta, *seksuaalisesta ahdistelusta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Lapsiin kohdistuva seksuaalinen väkivalta

- On tärkeää kertoa lapselle tai nuorelle, ettei hän ole syyllinen tapahtuneeseen ja painottaa tekijän vastuuta rikoksesta. Kertomukseen on aina suhtauduttava vakavasti.
- Jos alaikäisen kertoma rikos tulee ilmi ensimmäistä kertaa, tärkeintä on olla uhrin tukena ja ohjata hänet avun piiriin. Tarkkoja yksityiskohtia ei tarvitse siinä vaiheessa saada tietoon, ja kysymykset on hyvä jättää poliisille.
- Lähtökohtana on, että lapsi ei voi suostua seksuaaliseen tekoon aikuisen kanssa.
 - Sukupuoliyhteys alle 16-vuotiaan lapsen kanssa on pääsääntöisesti laissa lapsenraiskaus - aiemmin oli hyväksikäyttörikos.
- Rangaistavaa ei edelleenkään sellainen nuorisoikäisten keskinäinen kanssakäyminen, jossa toisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta ei loukata.
 - Osapuolet osallistuvat siihen riittävän tasavertaisista lähtökohdista.
Osapuolten kypsytydessä ei saa olla suurta eroa eikä toisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta saa loukata.

SERI-Tutkimukset

Suomi ratifioi naisiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen ja hoitoon velvoittavan ns. Istanbulin sopimuksen vuonna 2015

Suomeen on perustettu omia erikoistuneita yksiköitä isoimpien sairaaloiden yhteyteen. Ensimmäinen 2017 HUS.

Tarkoitus varmentaa tutkimuksen tasalaatuisuus sekä potilaan hyvä kohtaaminen

Tutkimukset voidaan tehdä, vaikka rikosilmoitusta ei olisi tehty

Näytteitä säilytetään tarvittaessa 20v (törkeän raiskauksen vanhentumisaika)

- Vuoden kuluttua kysytään mitä asiakas haluaa näytteille tehtävän (hävitetään/säilytetään, aikooko tehdä rikosilmoituksen).

Oikein otetut näytteet säilyvät, mikäli potilas tekee rikosilmoituksen vasta myöhemmin

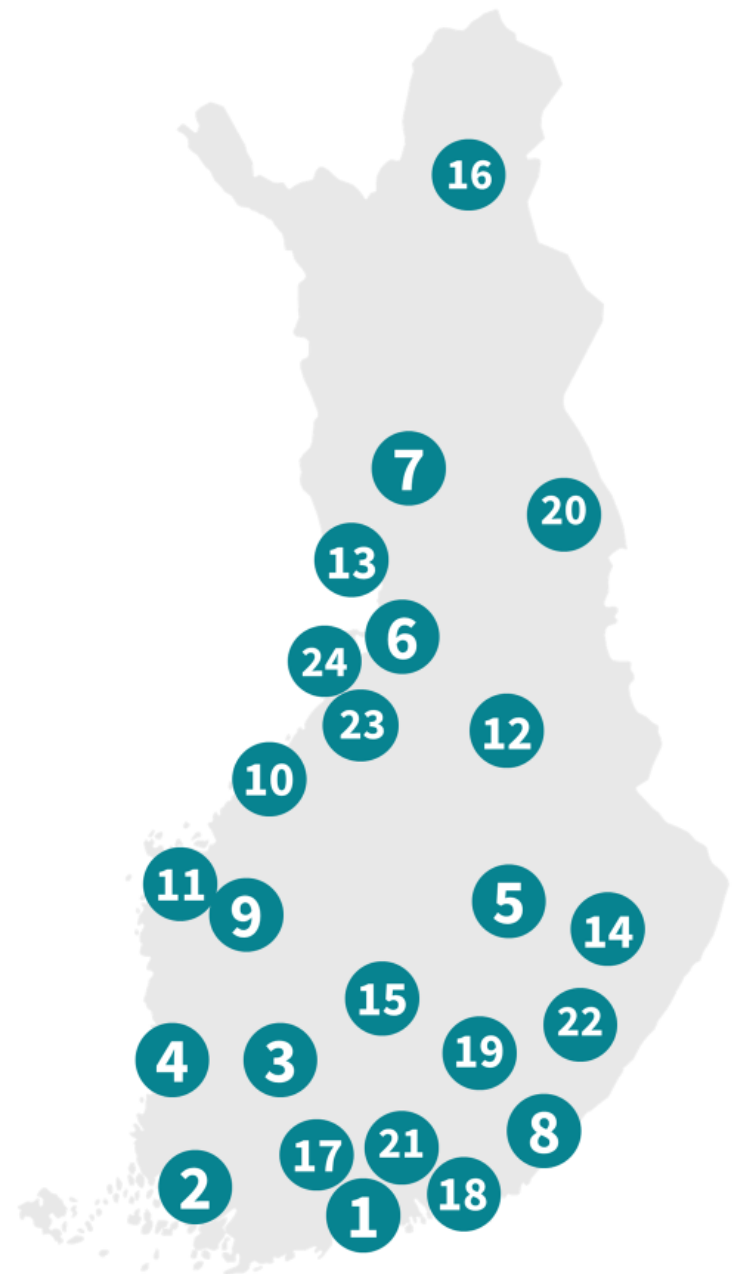
Kaikki tutkimukset ovat vapaaehtoisia ja mistä tahansa tutkimuksen osasta voi kieltäytyä.

Seri-tukikeskukset Suomessa

1 Helsinki	9 Seinäjoki	17 Hämeenlinna
2 Turku	10 Kokkola	18 Kotka
3 Tampere	11 Vaasa	19 Mikkeli
4 Pori	12 Kajaani	20 Kuusamo
5 Kuopio	13 Kemi	21 Lahti
6 Oulu	14 Joensuu	22 Savonlinna
7 Rovaniemi	15 Jyväskylä	23 Oulainen
8 Lappeenranta	16 Ivalo	24 Raahe

thl

Lähde: THL 2023

Seri-tukikeskuksen tehtävät seksuaaliväkivaltaa kohdanneen hoidossa

Oikeuslääketieteellinen tutkimus

- Oikeuslääketieteellinen haastattelu ja tutkimus mahdollista oikeusprosessia varten
- Oikeuslääketieteelliset tutkimukset
- Kirjaaminen
- Lääkärinlausunto

Lääketieteellinen hoito

- Tarttuvien tautien seulonta
- Raskauden jälkiehkäisy
- HIV-estolääkitys tarvittaessa
- Vammojen hoito
- Hepatiitti B -rokotus

Psykososiaalinen tuki

- Akuutin traumareaktion aikainen tuki
- Psykoedukaatio traumasta ja sen tuottamista oireista
- Neuvonta elämäntilanteessa (esim. taloudelliset, sosiaaliset ja juridiset kysymykset, todistukset)
- Toipumisen seuranta
- Tukiverkostojen kartoittaminen
- Jatkotuen järjestäminen
- Hengellinen tuki (sairaalapastori)
- Viranomaisvelvollisuudet (esim. lastensuojeluilmoitus)

Lähteet

Finlex

Rikosuhripäivstys

Lääkärilehti

Mielenterveystalo.fi

Oikeus.fi

Stat.fi

Oikeusministeriö.fi

KIITOS